

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Nem engedünk.

Irta: **BUZA BARNA**, országgy. képviselő.

Vásáron vett rabszolgákkal nem bánik úgy a gazdájuk, mint mi velünk Bécs. Ázsia zsarnokai nem bántak úgy meghódított ellenségeikkel, ahogy velünk bánnak az alkotmányos uralkodás korszakában.

Arról ne is álmodjunk, hogy akármiféle akaratunkból, kívánságunkból, óhajlásunkból csak egy hajszálnyit is teljesedjék. Ellenben készítsük a milliókat, adózzunk pénzzel és vérrel erőnk végső megfeszítéséig, sőt azon is túl, mert ez kötelességünk.

Ezerkilencszáztizenegyben lejár a közös jegybank szabadalma. Fel akarjuk állítani az önálló nemzeti jegybankot. Jogunk van hozzá: törvényben szentesített, szerződésben elismert, királyi eskü erejével biztosított jogunk. Súlyos terhek vállalásával, sok millióra menő kvótaemeléssel váltottuk meg újra ezt a jogot, most két éve. És most egyszerűen azt mondják rá Bécsben, hogy nem engedik. Törvény van róla, szerződésünk van róla, királyi szentesítés van róla, még sem engedik.

Miért nem engedik? Honnan veszik a jogot, hogy megtagadják? Micsoda törvény, micsoda szabály, micsoda alkotmányos tétel az, aminek az alapján utját állják az önálló bank létesítésének? Ezt nem tudják megmondani, mert ilyen törvény, ilyen szabály nincs. Egyszerűen füttyölnek a törvényre, füttyölnek a szerződésre. Nem engedik és pontum. Biztunk a törvényben, biztunk a szerződésben, hittük, hogy ezt meg fogják tartani és azért már előre megfizettük az önálló bank árát a kvótaemelési millióiban. Miért biztunk, miért fizettünk előre? Zsebre vágták a fizetést s most már nem adnak semmit!

Alig száradt meg a tinta az aláíráson, amely az önálló bankhoz való jogunkat biztosító törvényt szentesítette s már a legridegebben megtagadják ennek a jognak az érvényesülését. És mikor egy kisebbségi csoport mint a koldus megalázkodva megy Bécsbe, hogy neki csak félannyi, csak negyedrészt annyit adjanak, csak legalább egy kis nemzetiszínű pántlikát adjanak s vállalja a kormányt, akkor még ezeket is kilövik

és újra odakiálltják, hogy akár követelünk, akár könyörgünk, nem adnak és nem engednek semmit.

A birka a legbéketűrőbb állata a világnak, de ha egy birkanyájjal bánik így a pásztora, még az is megvadul és lázadni kezd. Hát csak az a jogunk van, hogy fizessünk? Csak az a szabadságunk van, hogy megnyuzassuk magunkat? A törvényeinkből csak azok érvényesek, amelyekben a hadsereg milliói vannak megszavazva. Ilyen törvényt hozhatunk most is. Mindössze háromszáz millió kell újra a hadsereg és haditengerészet fejlesztésére. Ennyivel követelnek többet, mint eddig. Ezt megszavazhatjuk, sőt kutya kötelességünk megszavazni. De ha olyan törvényt akarunk hozni, amely csak egy hajszálnyival legalább előbbre viszi a nemzetet, akkor szétkergetnek.

Nem tudjuk, mit hoz a holnap. Lehet, hogy mire ezek a sorok megjelennek, már ki lesz nevezve az új kormány. Kristóffy, vagy Burián, vagy Hoffmann generális-e, az már egészen mindegy. Mindenesetre olyan ember, aki vállalkozik letörni a függetlenségi pártot. Engedelmisségre tanítani ezt a lázadó nemzetet, amely elég vakmerő jogait követelni, törvényeihez ragaszkodni, a szerződés megtartását kívánni. Jogokról mer még beszélni a magyar? Törvényt mer emlegetni? Előre csak vitéz osztrák generálisok, tiporjátok el ez a népet!

Lehet, hogy jönni fognak. Lehet, hogy jön újra egy generális — miniszterelnök. Megmozdul ellenünk újra a győzhetetlen osztrák hadsereg, amelyet még nem vert meg eddig soha senki, csak Nagy Frigyes, meg első Napoleon, meg harmadik Napoleon, meg Viktor Emánuel, meg Moltke, meg Görgey, Klapka, Damjanich, meg még azok, akikkel valaha háboruja volt.

Megijedünk-e tőlük? Megijedünk-e az elvénült nyavalyás Ausztria nagyszájú fenyegetéseitől? Annyira súlyedtünk volna már, hogy jogainkról, boldogulásunkról lemondjunk, mindenünket ijedten odaadjuk, ha Lueger egyszer hangosan elkiáltja magát?

Jöjjön akármi, most meg kell állnunk. Ha most meghátrálunk, soha többet Béccsel szemben meg nem

állhatunk. Ha most beadjuk a derekunkat, évtizedekre ki leszünk szolgáltatva az ellenállás minden lehetősége nélkül Bécs kénye-kedvének.

Értse meg a nemzet: nem a bankról van itt már szó. Sokkal többről. Arról, hogy tehetünk-e már egyszer legalább egyetlenegy lépést is előre a boldogulás felé? Arról, hogy érvényesülhet-e Magyarországon csak egyszer is a magyar nemzet akaratát vagy örökre a császári parancs, a bécsi akarat rabszolgái vagyunk? Ez a kérdés fog eldőlni a mostani küzdelemben.

A mi helyzetünk erős, csak ki kell tartanunk. Törvény alapján állunk, királyi eskü szentsége szól mellettünk. S a törvénytíró erőszaknak sem lehet ellenünk hatalma. Azt megakadályozhatják, hogy a nemzeti bankot felállítsuk, de hogy a közös bank szabadalma meghosszabbítsuk, arra nem kényszeríthetnek. Ha 1911. január elsejéig meg nem szavazzuk a közös bank új szabadalma, akkor ezen a napon az osztrák-magyar bank megszűnik létezni. Szuronyokkal sok mindent lehet csinálni, de szuronyokkal bankot alapítani nem lehet. Lehet akármennyi szuronya a császárnak, a közös bank fennmaradása mégis a mi kezünkben van és ha mi nem akarjuk, nem fog fennmaradni.

A nemzet sorsa tisztán a nemzet kezében van. Ha kitart törvényes joga mellett, biztosan győzni fog. Ha behódot, akkor nem is érdemel mást, mint hogy idegen érdekek nyomorgó rabszolgája legyen.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án tartotta meg *Fernbach* Károly főispán elnöklése mellett harmadik rendes, ugynevezett őszi közgyűlését a bizottsági tagok igen élénk részvételével. A bizottsági tagok ily nagy számú megjelenését a napirenden levő politikai kérdések és az üreseedésben volt árvaszéki ülnöki állás betöltése eredményezte.

A bizottsági tagok teljes higgadsággal és komolysággal viselkedtek s látható megelégedést keltett köreikben az állandó választmánynak azon javaslatai, melyek a szőnyegen levő s csak az amugy is zavaros helyzet ki-

Röntgen Laboratorium

ZOMBORBAN, Csihás Benő utca 12. szám.

Rendelés egész napon át. — Mérsékelt árak.

Használtatik idegen testek feltalálására, törések és ficamok megállapítására, szív- és tüdőbajok, daganatok, esontbajok, kólerakodások, epekövek, kórismérezésére. — **Gyógycélul:** fehérvérűség, mirigydaganatok, Basedov-kór, bőrfarkas, bőrizzag, esontszu, izületi gennyedés, hörghurut, asthma, tüdőbeszüremkedés, kéz- és lábizzadás, rákos betegség, husdaganatok stb. fájdalom nélküli gyógyítására.

élesítésére vezető politikai kérdések tudomásul vételét ajánlotta. A határozatok egyhangulag a javaslatok alapján hozták meg.

Igy tudomásul vette a közgyűlés Szabolcs vármegye átiratát az önálló bank felállítása érdekében, Abauj vármegye átiratát a kormányzó pártoknak egységes nemzeti program alapján leendő egyesítése ügyében, Arad város átiratát az Osztrák-Magyar Bank által kért meghosszabbításnak megtagadása és az önálló magyar jegybank felállítása dolgában, Árva megye átiratát a készletek felvétele és a lelkészek illetményeinek kiegészítése, valamint korpótléka iránt és Hajdumegyének a szekularizációra vonatkozó átiratát, Vojnits István alispánnak a vármegye közállapotairól összeállított s minden részletre kiterjedő jelentését, Háromszék vármegye átiratát a képviselői választói jog kiterjesztéséről, Tolna vármegye átiratát a közép-duna szabályozása, az alispánnak az esküdtbírói bizalmiférfiak kirendelése ügyében tett előterjesztését. — Pártoló felirattal támogatja a közgyűlés Szolnok-Doboka vármegyének a kórházi tisztviselőknek a törvényhatósági tisztviselőkkel megfelelő fizetési fokozatba való beosztását.

Az üresedésben volt árvaszéki ülnöki állásra *Petrovits* Milivoj tb. árvaszéki ülnök fogalmazó, ennek helyébe árvaszéki fogalmazóvá *Klemm* Gyula közigazgatási gyakornok választott meg egyhangulag.

A 423 pontból álló tárgysorozatot a közgyűlés 1¹/₂ óra alatt letárgyalta.

A politikai válság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 8.

Hogy a válság megoldása milyen természetű lesz és mily irányban fogja hatását éreztetni, az még ma is kiszámíthatatlan. Az elbizakodott, kapzsi és gögös Ausztria politikai gyűlölete, amely Magyarországtól mindent követelni, de annak semmi jogos kívánságát nem teljesíteni — jelszavával ott áll a magyar válság megoldásának útjában, mint egy meredező sziklafal, az első percben ledönthetetlennek látszik. Csakhogy az egyenes és szilárd uton haladó nemzetet nem lehet ezzel a torlással útjában sem megállítani, sem arról visszafordítani, — mert ez gazdasági erőinek, egész életének megsemmisülését, halálát jelentené!

Védelem és támadás.

Tehát ennek a rosszindulatú osztrák akadálynak minden alkalmas eszközzel ellent kell állni. Ott, ahol egy egész nemzetet természetes, jogos és igazságos fejlődésének haladó útján fel akarnak tartóztatni: nemcsak a védelem, de a támadás eszközei is jogosultak.

Ugy lehet, hogy már a közel jövő azt a kettős feladatot fogja háritani a nemzetre, hogy míg egyfelől a védekezés, addig másfelől a támadás fegyvereit is kell forgatnia.

Modern fegyverek.

Minden kornak megvoltak és megvannak a hozzáméltó fegyverei. A mai modern kornak is moderne a fegyverei. Ki gondol ma már olyan védekezésre és olyan támadásra, amelynek kiegyenesített kaszáka a fegyverei? Az egységes akaratban összetömörült nemzet elég hatékony fegyvert bír egyedül csak elszánt, férfias, kitaró akaratában is, amely nemzeti akaratnak ilyen vagy olyan irányban való megnyilvánulása feltétlen diadallal kell hogy járjon a védekezés és a támadás szempontjából egyaránt!

Ha azok veszik kezükbe ennek a nemzeti akaratnak és elhatározásnak irányítását, akik nemcsak hirdetik, de akarják is — mert ez rájuk és nemzetükre nézve életkérdés — Magyarország gazdasági önállóságát: akkor hiába gördíti Ausztria fondorlatainak köszikláját ennek a gazdasági önállóságnak útjába!

Harc gazdasági önállóságunkért.

Amit a jövőtől várhatunk és amit elkerülni böles és tapasztalt vezéreinknek a legjobb akarat mellett is aligha lesz lehetséges, — ez a nagy harc és háború — gazdasági önállóságunkért Ausztriával.

Talán már rövidesen el fog dőlni, hogy ez a nemzedék elég izmos, elég érett-e ennek a nagy háborúnak megvívására és hogy Magyarország gazdasági önállóságának, gazdasági és a nemzet életfeltételét felölölő gondolat át tudja-e ezt a nemzedéket hevíteni és nagy tettekre ösztönözni, — vagy pedig léha és hitvány a nagy nemzeti eszmék megértéséhez és a ráháruló feladatok megoldásához?!

Most fog eldőlni, hogy ezt a nemzedéket is a magyarok hagyományos átka — a szalmatűz — tudja-e csak felhevíteni, mely nagy lánggal indul, hogy annál hamarabb elhamvadjon, úgy ahogy ezt a tulipánmozgalomnál láttuk, ami végeredményében nem volt semmi egyéb, mint előkelő, nagy gyermekek játéka.

Szalmatűzzel nem lehet azokat a feladatokat megoldani, amelyek talán már a közel jövőben a nemzetre várnak: vasakat és egy csupa férfiakból álló nemzet tud csak ura lenni ezeknek a feladatoknak!

A példa.

Ott van a civilizáció, a kultura terén annyira mögöttünk álló Törökország példája, mely napnál fényesebben megvilágította azt az utat, amelyen az elbizakodott és gögös Ausztriát meg lehet alázni.

Ha ebben a nemzedékben, amely a magyar érdekeket van hivatva megvédeni, csak felényi erkölcsi erő, csak felényi férfias elszántság és akarat lenne, mint a törökországi teherhordókban és azok vezető embe-reiben: nem kellene a magyar miniszterelnöknek Bécsben annyit előnötázni és onnan annyiszor üres tarsznyával visszatérni: lenne itt egy-kettőre önálló bank is, meg önálló vámterület is.

Tessék csak egyszer komolyan megpróbálni!

H I R E K.

Kinevezés. A király *Zsoldos* Benő zombori törvényszéki jegyzőt, lapunk munkatársát, a székelyudvarhelyi járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Kinevezés. *Fernbach* Károly főispán *Malonyay* Béla zentai járási szolgabíró tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki.

Áthelyezés. A király *Denk* Tivadar dunaszerdahelyi kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a szabadkai kir. törvényszékhez helyezte át.

Kinevezés. A király *Bodnár* Géza zentai járásbírósi jegyzőt a perlaszi járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Hangverseny. Fráter Lorándnak folyó hó 16-ára tervezett hangversenye, miután a rendőrtökapitány a színházban tűzrendészeti szempontból az előadást nem engedi meg — elmarad.

Tanítóválasztás. Ujszivácra a ref. felekezeti iskolánál *Glöckner* Károly plébános elnöke alatt e hó 6-án tartott presbiteri gyűlésen egyhangulag *Barta* Lajos debreceni tanítót választották meg.

GALAMBLÖVŐ VERSENY. A mai és holnapi galamblövő versenyek a kiadott programok szerint okvetlenül meg lesznek tartva.

Kölcsönös áthelyezés. Dr. Franz Zoltán nagykántai és Zöld József Aladár újvidéki kir. járásbírósi albirák kölcsönösen áthelyeztetek.

Horváth József — meghalt. Fekete gyászlobogó leng a kir. adóhivatal épületének ormán s onnan hirdeti a hivatal nemes vezetőjének elhunytát és tisztviselőinek mély gyászát. A gyász hatása megnyilvánul a komor épület belsejében is, ahol a végzet előhírnöke mult heten váratlanul megjelent, hogy a holtak birodalmába egy újabb áldozatot szállíthasson. A munkás tisztviselők lelkébe egyszerre a fájdalom erős érzése költözött, mely az állami gépezet csekély kis részecskéjét egy pillanatra megállította. De csak egy pillanatig... A rideg kötelességérzete a fájdalmas veszteséggel sújtott tisztviselőket munkára szólítja. A gép kereke ismét mozog, mintha semmi sem történt... Horváth József 1847-ben június 10-én született Sümegben (Zalamegyében). Adóhivatali szolgálatát mint adótiszt 1870-ben február 9-én Keszthelyen kezdte meg, majd folytatta Kapuváron, Felső-Eörsön, Szombathelyen és Győrben. 1878-ban szeptember 30-án Körmenre ellenőrré lett kinevezve, a honnan mint adótárnok jött Zomborba 1893-ban február 3-án. Derek, szorgalmas és kötelességtudó tisztviselő volt, aki munkásságával felettes hatóságának elismerését szerezte meg. Atyai jóindulatával tisztviselőinek szeretetét, udvarias készségével és szívélyes előzékenységgel pedig a nagyközönség teljes rokonszenvét bírta. A kötelességtudó tisztviselőt hivatalában munkaközben érte utól a halál hírnöke. Tolla kiesett kezéből, teste tisztviselőnek karjaiban roskadt össze. Agyszélhűdés érte. Egy heti halálküzdelem után szíve megszünt dobogni és szemét örökre behunyta. — Kartársai a következő gyászjelentést adták ki: A zombori m. kir. adóhivatal tisztikara mély fájdalommal tudatja szeretett főnökének Horváth József m. kir. adótárnoknak élete 62-ik és ügybuzgó állami szolgálatának 40-ik évében folyó hó 8-án reggel 4 órakor történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 9-én délután 4 órakor fognak az Apolló-utca 34. sz. a. gyászházból a szent Rókus temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1909. évi október hó 8-án. Áldás és béke hamvai felett!

Felsőruhavarrási tanfolyam. A nőipariskola urhölgyek részére felsőruhavarrási tanfolyamot rendez. A kurzus 10 hétig tart. Beiratási díj 3 kor., tandíj 30 kor. A tanfolyamon hetenként három napon hétfőn, szerdán és pénteken mindenkor 3 órától 5 óráig lesz előadás a mértékvételről, szabásrajzolásról, kötény, egyszerű blúz, alj és pongyola, utcai és alkalmi ruha varrásról. Beiratkozni lehet a nőipariskolában Zrinyi-utca.

Pályázat ösztöndíjra. Zombor szab. kir. város tanácsa a Paresetits Ágota-féle ösztöndíj alapítványánál üresedésben levő évi 180 koronával javadalmazott egy ösztöndíjas hely betöltése céljából pályázatot hirdet. Az alapító levél értelmében erre az ösztöndíjra Paresetits István, Dániel, Lőrinc, Fülöp és Tádé férfi ágon egyenes leszármazói közül azok tarthatnak igényt, akik valamely fő- vagy középiskolát vagy ezzel egyenrangú tanintézetet látogatnak és jó tanulmányi előmenetelt és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanúsítanak. A pályázati kérvények folyó évi október hó 31-ig a városi tanácsnál nyújtandók be.

Az italmérési illeték. Zombor város tanácsa közli, hogy az italmérési illetéket Zombor város területére másodfokban megállapítani hivatott italmérési illeték felszámolási bizottságnak az 1909. évi II. felére vonatkozó tárgyalása 1909. évi október hó 9-ik napjának délutáni fél 3 órájára tüzetett ki. Az italmérési illetékköteles üzletek felebbézzel élt tulajdonosai a tárgyaláson személyesen avagy megbízottjaik útján megjelenhetnek és esetleges érveiket élő szóval is előadhatják.

Ügetőbál. A folyó hó 3-án megtartott ügetőverseny előestéjén az aranyifjúság a zombori troubadourokkal karöltve fenyés tánemulatságot rendezett, amelyet Maximovits Szilárdné zongoraművész nő által adott hangverseny előzött meg. Örömmel számolunk be a mulatságról elsősorban azért, mert Maximovitsné művészi szép játékában gyönyörködhattunk, másodsorban és főként azért, mivel városunk intelligens közönségét ezuttal először láttuk vallás és nemzetiégi különbség nélkül fesztelen jó kedvben egy társaságban. Bár mindig úgy volna. A mulatság sikerét semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a kora reggeli órákban is vidáman szölt a zene, s a párok a keringő bódító hangjai mellett áldoztak Terpsichore istenasszonyoknak. A jelen voltak névsorát sikerült nagyjából összeállítanunk, akik kimaradtak, a riporterek tulajdonosok. Asszonyok: dr. Bruck Arminné, Sauer Sándorné, dr. Danning Adámné, Gärtinger Pálné, dr. Frank Mihályné, dr. Simonovits Radivojné, dr. Donoszlovits Vilmosné, Falcione Nándorné, Fernbach Antalné, Vujits Péterné, Sztrilich Zsigáné, özv. Szemző Jánosné, Körmeny Imréné, Vukicsevits Katinka, dr. Halász Dávidné, Maximovits Szilárdné, Knézy Lehelné (Hódság), Veszelinovits Milorádné, Csavojác Janosné, Salgó Lászlóné, Bruck Jenőné, Prodanovits Zsivkóné, Falcione Árpádné, Geyer Péterné, dr. Molnár Károlyné, Vojnits Istvánné, özv. Körmeny Gyuláné, Frusa Józsefné, Tomcsányi Aladárné, dr. Mayer Nándorné, Zsámbokrthy Dezsőné, Herczeg Sándorné, dr. Scheer Arminné, özv. Ruditsné, Fernbach Jánosné, Predragovits Szilárdné, Deutsch Izidorné, Ámann Ferencné, Strobl Györgyné, Herezenberger Matild, özv. Schiebné, Husvéth Istvánné, Bodiu Mihályné, Marschan Illésné, gróf Bombellesné és nevelt leánya, Jovanovits Józsefné, Marschall Béláné, dr. Bruck Jenőné, Traub Józsefné, özv. Bittermann Gyuláné. Leányok: Törley Böske (Budapest), Szakáll Margit, Liphay Lollo (Budapest), Falcione Margit, Traub Margit, Husvéth Mariska, Predragovits Lincsi, Heinecz Viki, Vojnits Ilonka, Dada Jovánka, Vuits Szmylka, Pavlovits Jovánka, Letits Vidózava, Jovanovits Leonka és Matild, Donoszlovits Erika, Klemm Maca, Willmann Paula és Ilonka, gróf Bombelles Pirokska, Sorak Melanie.

Felsőruha szabászati tanfolyam. A Bács-Bodrog vármegyei háziipari szövetség által fenntartott nőipariskola 10 hétre tervezett felsőruha szabászati tanfolyamát folyó hó 10-én nyitja meg. A tanfolyamon részt vehet mindenki, aki a felsőruha készítése módját el akarja sajátítani. A kurzus kedden, csütörtökön és szombaton 6 órától 8 óráig tart. Tandíj nincsen. Beíratási díj 3 korona. Felvilágosítást ad Lakner Emilia tanítónő a nőipariskola helyiségében Zrínyi-utca.

Szerencsétlenül járt kőművesek. Kátyon folyó hó 7-én délután az épülőfélben levő nagyvendéglőnél, melyet a gör. kel. szerb egyházközség épített, súlyos szerencsétlenség ért négy kőművest. Az utcai részen dolgoztak a mintegy 5 méter magas állványon, az állvány a régi épületről leszedett rossz gerendákból, vékony deszkákból, korlát nélkül volt összetákolva, ennél fogva a teher alatt összetört, a rajta dolgozó munkások pedig a mélységbe zuhantak, miközben Renner Frigyes a derekán, sógora, Kitzer Fülöp a karján sérült meg súlyosan, ennek atyja könnyebb sérüléseket, Banderer Mihály kőműves az arcán jelentékeny sérülést szenvedett. A vizsgálat van hivatva megállapítani, hogy vállalkozót a szerencsétlenségért mennyiben terheli a felelősség.

A tüdővész pusztítása. A m. kir. belügy-miniszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban folyó évi április havában összesen 8127 egyén halt el gümőkórban. E számban Bács-Bodrog vármegye 86, Zombor 11, Baja 11, Szabadka 58, Újvidék 23 halálessel szerepel.

Egy tanító jubileuma. Lélekemelő ünnepély színhelye volt e hó 5-ikén Ószivác községe. Igaz tisztelettel és nagybecsüléssel ünnepelte Szivác községe közszeretben

álló Pevny József tanítót 25 éves tanítói működése alkalmából. Tiszteletére egybegyűlt a környékbeli tanítók közül. Weisz Benő tágas vendéglőjében mintegy 60 terítékű pompásan sikerült diszebed volt. Az ünnepelt első sorban is Bach esperes, majd Rakita László, Pfaff és Glöckner Károly plébánosok köszöntötték fel szép szívhez szóló beszédben. Majd Schwarcz Lajos találóan ecsetelte a tanító nehéz pályáját, amelyet ünnepelt egy futott be, hogy ha visszatekint a múltba, onnét csak kitartást és erőt meríthet a jövőre. Meghatottan mondott köszönetet Pevny József az őt ért megtisztelő kitüntetésért. A tanító kollégák közül is többen mondtak lelket-szívet gyönyörködtető pohárköszöntőket. A vig hangulatban estig maradtak a vendégek Weisznél, innen az ünnepelt lakására mentek, ahol kitünő vacsora várta a vendégeket, mely elhúzódott a késő éjszakába. Jöleső érzés volt látni és érezni, hogy a közönség érzi és tudja, miszerint a tanítók a nemzet első és legfőbb napszámosai, kiknek irányító kezétől függ a jövőndő társadalom sorsa. Az övéké az érdem, ha a kis nebulók megkedvelik a betű nyújtotta tudományokat.

Fehérnemű varrási tanfolyam. A Bács-Bodrog megyei háziipari szövetség által fenntartott nőipariskola október 10-ével fehérnemű varró tanfolyamot nyit. A kurzus felöleli a fehérnemű szabást, varrást, mértékvételt, gépkezelést, szegélyvarrást, ágyneműek készítését, női és férfineműek, valamint a gyermek-kelengye készítését. A tanfolyam 10 héten tart és pedig heti 6 órán, mindenkor kedden, csütörtökön és szombaton délután 3 órától 5-ig. Tandíj nincsen, csupán 3 korona beíratási díjat kell fizetni. Beíratkozni lehet a nőipariskola helyiségében, Zrínyi-utca.

Gondnokság. Az újvidéki királyi törvénytörvény Sztepanov Emil titeli g. kel. szerb lelkész gondnokság alá helyezte.

Testvér testvér ellen. Folyó hó 8-án este fél 9 óra tájban a Könyök-utcában fájdalmas jalkiáltások váltották fel az utca esendjét. A Hársta-utca sarkán állt egy társaság, mely egy ideig meglepetten hallgatta a szokatlan lármát, majd a helyszínére sietett, hol egy nyomorult embert találtak kocsija mellett fekvő és jajveszékelve. A társaság két tagja felemelte a kislódót, kocsijára tette s kérdésünkre az ember jajgatva mutatott jobb felső karjára, amely váll és könyök között a szó szoros értelmében ketté volt törve. Elpanaszolta az ember, hogy testvérbátyja 21 év óta tartozott 22 forintjával s most, karjára mutatva, ezzel fizetett. Az utca lakói nem mertek lakásaikból kimozdulni, hogy a veszedelemben levő embernek segítségére menjenek. A társaság 4 tagja rendőrségért rohant, bejelentette az esetet; egy tűzoltó sipolt vagy felóra hosszágig, de a rendőrség nem mutatkozott. Végre 1/4 11 órakor lajhar módjára rohant egy őrárat, s elkezdett tanakodni a súlyosan sebesült mellett, hogy mitévő legyen, míg valahára elszállították. Csendőrséget Zombornak luza-vona nélkül, mert a jelen eset is bizonyítja, hogy a Szelencsében olyan az ember élete, mint a légyé s még a testvér sem könyörül meg a saját vérén. A súlyosan sérült Miroszávyevits Mladen a tettes öccsére Miroszávyevits Dusán. A rendőrség az eljárást megindította.

Az éjszaka titka. A budapesti rendőrség tegnapelőtt gyanuba fogta Jovanovics Lázár palánkai születésű huszonkétéves zenészt, aki a nyomozás adatai szerint a Soroksári-ut 32. száma alatt késő éjjel a Lóth Lajos munkás halálát okozta. Jovanovicsot tegnap délelőtt ismételt hosszú kihallgatások után szándékos emberölés büntetése címén letartóztatták. Lóth október harmadikán éjjel ittasan tért haza és rendes szokásához híven ráborult az elsőemeleti lépcső fordulójánál az ablakpárkányzatra, ahol elaludt. Onnan lezuhant, az István-kórházba vitték és meghalt. Körmeny Antalné házmesterné azt vallotta, hogy Jovanovicsot közvetlenül Lóth után bocsátotta be a kapun. A zenész őt figyelmeztette a lépcsőn fölfelé haladtában, hogy egy ember alszik a lépcsőházban, amire Körmeny Antalné így felelt:

— Ne bántsa, részeg. Majd bemegy reggelre a lakásába.

A házmesterné nemsokára dulakodás, szitkozódás, majd zuhanás hangját hallotta. Ugyanezt hallotta Erszény Ilona varrónő, aki hozzátette, hogy a zuhanás után lakása előtt valaki gyorsan fölfutott a lépcsőn. Kovács Zsigmond cipész felesége pedig látta — mikor a zuhanásra kijött a lakásából — hogy Jovanovics szalad be a lakásába. Jovanovics mindent tagad és határozottan állítja, hogy ő csak reggel értesült a Lóth „balesetéről”, de nem is sejtette addig, hogy mi történt. A kihallgatás során azonban ellentmondásba keveredett. Lóthnak az óralanca le volt szakítva két helyen is. Nem lehetetlen, hogy a zenész el akarta venni a láncot a részeg embertől, de ez magához tért, észrevette a rablás szándékát és dulakodni kezdett Jovanovicsal, aki ekkor lökhette el. A nyomozás még tovább folyik s a gyilkossággal vádolt embert az ügyészség fogházába kísérték át.

A magyar ujságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Naponként 125,000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fill.

Irodalom.

Jó Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenfelé nagy érdeklődéssel vártak, most megjelent s úgy tartalmának bőségével, mint kiállításának szépségével még az ugyancsak felesigazott várakozásokat is felülmúlja. Kedves, ötletes címképe hamar ismertté fog válni minden gyermekes családban. Az első köszöntő szót nagyevű ősz költőnk, Lévay József mondja egy szép versében a gyermekekhez. A szerkesztőség programja egy minden tekintetben elsőrendű gyermeklap perspektíváját nyitja meg. Rákosi Viktor kedves, vidám történetet mond el, Sebők Zsigmond három cikket is irt: Dörmögő Dömötör címmel folytatja híres Mackó-történeteit, trefás sport-cikket is ad és a magyar gyermekeknek példaképpül állítja Zrínyi a költő gyermekkorát. Molnár Ferenc pompás bohózatot irt, amelyet a gyermekek nemesak mulatsággal olvasnak, hanem el is játszhatnak. Benedek Elek magyaros ízű, nemes lendületű regény közlését kezdi meg. Verset Lipsey Ádám és Lampréth Géza irtak, Schöpllin Aladár pedig a gyermekeknek kedves formában cikket irt a repülőgépről. A sport-rovatban Mannó Miltiadesz, a híres sportsman mond el érdekes dolgokat. Érdekes rejtvények egészítik ki a szám tartalmát s bizonyára nagy hatást fognak tenni azok a szokatlanul értékes és nagyszámu díjak, melyek a rejtvények megfejtőinek számára vannak kitűzve. Harminc díj van: Az első a Magyar Remekírók 55 kötetes gyűjteménye 220 korona értékben, második díj Benedek Elek Kis Könyvtárának teljes gyűjteménye 60 korona értékben. Nagyon szépek az illusztrációk: egy bájos önálló kép, Tull Ödön műve s ugyane művész nagyszámu szöveg-illusztrációja. Gazdagságához képest valóban csekély a „Jó Pajtás” előfizetési ára: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Az előfizetési díj a következő címre küldendő: a „Jó Pajtás” kiadóhivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal bárkinek, aki kér.

Thököly-ut (Apatini-ut)
- 64. számú ház -
azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható:
Fehérgalamb-utca 5. sz. alatt.

38664/1909. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1910—1914. évben évenként szükségelt 52100 m³ bánya vagy folyó kavics, 10850 m³ rostált kavics szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ajánlat tehető külön egy évi és külön három vagy öt évi szállításra és tehető az egész vagy részmenyiségre is.

A szegedi üzletvezetőség fentartja magának, hogy a fent közölt mennyiségeket a megrendelések idején a tényleges szükséglethez képest 10%-al felemelhesse vagy lejjebbithesse.

Minőség vagy egyéb tekintetben szükséges felvilágosítások alulírott üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában (II. em. 11. ajtó) kaphatók, ugyancsak a részletes feltételek és ajánlati űrlapok ugyanott díjmentesen megszerezhetők vagy kívánatra posta útján megküldetnek.

Ezen pályázatra és a szállításokra irányadóak még a 122291/906. sz. általános anyagszállítási feltételek, melyek alulírott üzletvezetőségnek betekintendők, vagy a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtárnál 50 fill. lefizetése mellett megszerezhetők. Posta útján való megküldés esetén még 20 fillér postadíj is előzetesen beküldendő.

Az ajánlat ivenként 1 koronás magyar királyi okmánybéllyel látandó el, keltezendő és ajánlattevő teljes címe és lakása kitétele mellett aláírva, lepecsételve ezen külcimmal: „Ajánlat a 38664/1909. számhoz“ legkésőbb **1909. október 20-án déli 12 óráig** a szegedi üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályához benyújtandó vagy oda posta útján beküldendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyagok értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1909. október 19-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában leteendő.

Nyertes szállító a szállításra átengedett anyagok értékének 5%-át óvadék gyanánt tartozik letenni a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek meg, ha előbből is volnának keltező vagy táviratilag tételnek, valamint pótajánlatok, végre olyanok, melyeknek lényeges részükben javítások vagy vakarások fordulnak elő s amelyekre az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételre igényt egyáltalán nem tarthatnak.

A szegedi üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az árakra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből tesszé szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy ajánlattevők ily részmenyiség szállítását is elfogadni kötelesek, ha csak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre a cél elérése érdekében bármely más irányú intézkedést tehesen.

Szeged, 1909. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

233-1

254423/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1910. évi január hó 1-től 1912. év végéig szükséges pályafentartási és műhelyi szerszámok és eszközökre, csákányok, lapátok, ásók, fűrők, ráspolók, reszelők, fűrészek, vasgeregelyek, szalagmértékek, bádovgató ollók, gyaluk, gyaluvasak, üvegvasó gyémántok, lakatok, jelzőzászlók, kenderfűrészek, fémerneműk, szénkosarak, továbbá bádogos munkák, u. m.: lámpások, kannák, tűzoltó- és vízvedrek, durranógyutaacs-szelencék, jelzőtárcsák, szelencék stb., továbbá összehajlítható mérő pálcák, székek, altiszti karkötők, irattáskák, kalauz kürtök, iroda lámpák, kalauz kürtzsinórok, kefeneműk, hőmérők, kavicsrostélyok stb. iparnemenként csoportosítva, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen tárgyak szállítására a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő általános és egyes tárgyakra nézve fennálló különleges szállítási feltételek, rajzok és minták mérvadóak és kötelezők. Az említett feltételek, szabványrajzok és határozmányok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlatlételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó „Ajánlati felhívás“ és az egyévi mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok, melyeken az ajánlatok teendők az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. szám, II. emelet, 46. ajtó), továbbá a magyar királyi kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, a minták pedig a budapesti jözséfvárosi állomáson levő központi szertárban a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány-, illetve tervtárából a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételeket tartalmazó „Ajánlati felhívás“ és az ajánlati űrlapok 1—1 példánya pedig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megszerezhetők.

A pályázati felhívás teljes szövege, valamint az egyévi mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségünkönél is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az aláírt és ivenként egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok az ivenként 30 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt „Ajánlati felhívás“-sal együtt lepecsételt borítékban a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályához címezve legkésőbb **1909. évi október hó 22-ének délelőtti 12 óráig** benyújtandók, illetve ott átadandók vagy posta útján oda küldendők.

A lepecsételt ajánlat külső borítékára világosan rávezetendő: „Ajánlat 254423/1909. számhoz leltári tárgyak szállítására.“

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egyévi értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb folyó évi október hó 21-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztárában leteendő.

Nyertes szállító ezen bánatpénzt 10% óvadékre tartozik kiegészíteni.

Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, avagy pótajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

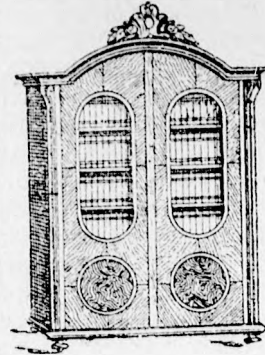
Budapest, 1909. évi szeptember hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

237-1

Hirdetések felvételnek
a legolcsóbb árak mellett
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-kört 13. sz. alatt.

!! ÉRTESETÉS. !!

Van szerencsém a helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a **Zomborban** fenálló és jó hírnévnek örvendő

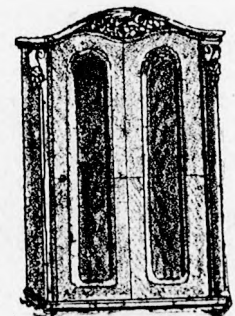
asztalos műhelyt

férjem elhalálózása folytán továbbra is

Gräber Mihály

o név alatt vezetem. o

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy engem bizalmukkal és megrendelésükkel megtisztelni sziveskedjenek. Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy az előlegezett bizalmat teljesen ki is érdemeljem.

Abban a reményben, hogy azt a bizalmat, amelyet megboldogult férjem iránt a n. é. közönség tanúsított, tőlem sem fogja megvonni, maradok

231-4-2

Zombor, 1909. szeptember 15.

kiváló tisztelettel

özy. Gräber Mihályné.

2304. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1908. évi 78486. számú végzése következtében dr. Braun Adolf budapesti ügyvéd által képviselt Hofher és Schranz budapesti cég javára 1602 kor. s járuléka erejéig 1908. évi július hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 400 kereszt buza és 1 gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909. évi V. 959/4. sz. végzése folytán 502 kor. hátr. tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 105 kor. 03 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szíváci-ut menti szállásán leendő eszközlésére **1909. évi október hó 18-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi szeptember hó 29-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

242-1